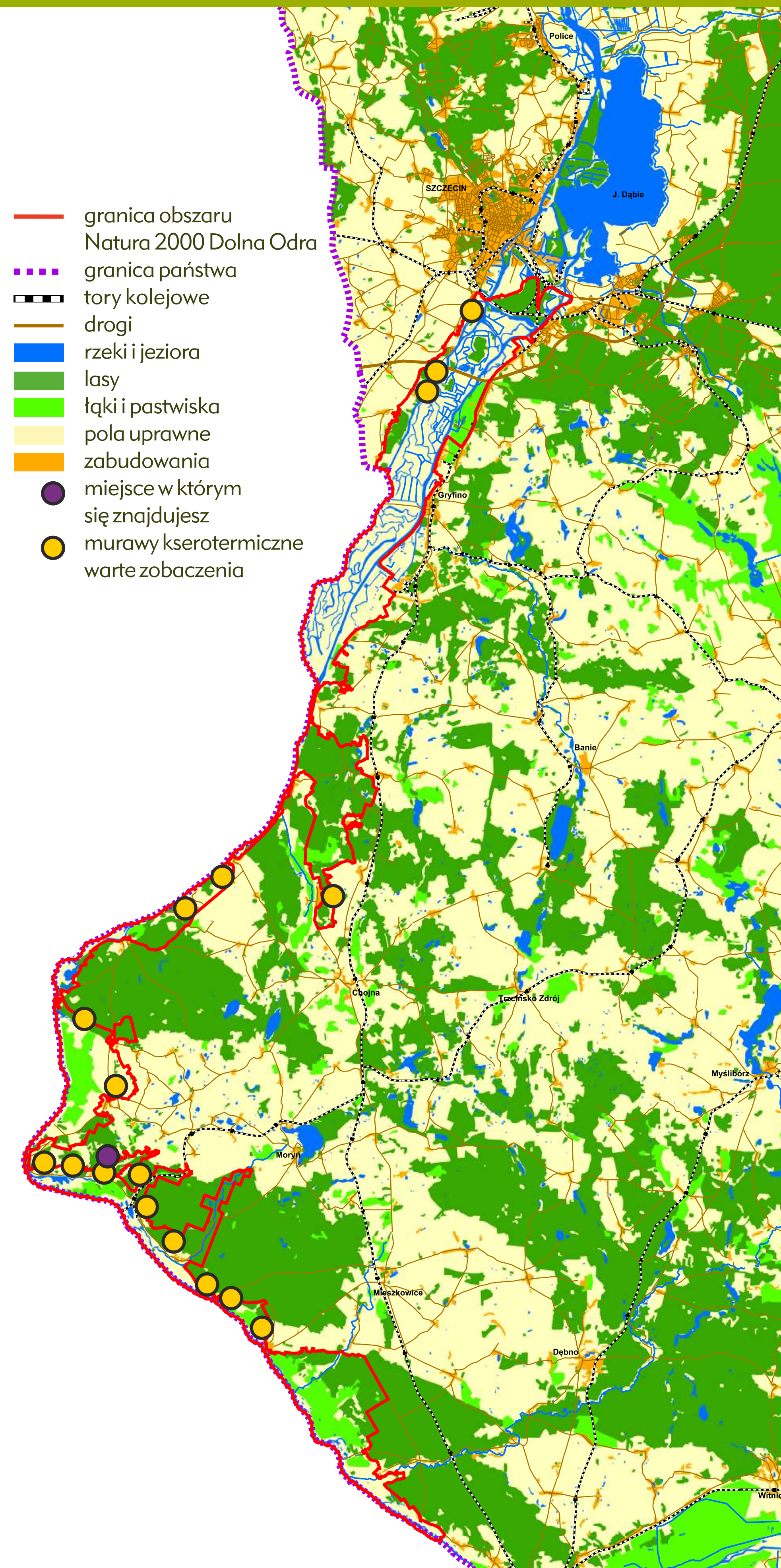

BEZKRĘGOWCE MURAW

W dobrze nasłonecznionych, suchych i ciepłych miejscach występuje wiele rzadkich i wartych ochrony roślin. Ale murawy kserotermiczne to nie tylko rośliny! Występuje tu również wiele bardzo ciekawych zwierząt, wymagających specyficznego mikroklimatu - suchej i ciepłej gleby, dużego udziału wapnia w podłożu, dobrego nasłonecznienia i obecności specyficznych gatunków roślin. Część z nich jest trudna w oznaczaniu i prowadzi bardzo skryty tryb życia jednak stanowi bardzo ważny i rzadki element ekosystemu murawowego, który warto poznać.

Do rzadkich przedstawicieli fauny muraw należą np. pająki. Jednym z nich jest **gryziel stepowy** - średniej wielkości czarny pająk o bardzo specyficznej biologii. Gryziel buduje pajęczynę w kształcie podłużnej skarpety. Część oprzędu znajduje się pod ziemią (pająk najpierw kopie kilkunastocentymetrową norę by schować część pajęczyny), a druga część leży na jej powierzchni, ukryta wśród roślinności. Pająk czeka na ofiarę w środku oprzędu. Gdy jakiś bezkręgowiec stanie na pajęczynę, pająk czując drgania sieci błyskawicznie przemieszcza się wzdłuż "skarpety", od spodu atakuje ofiarę długimi kolcami jadowymi, wstrzykuje jad, a następnie rozrywa sieć i wciąga zdobycz do wewnątrz oprzędu. Gryziele są zwierzętami długowiecznymi, mogą osiągać nawet 10 lat a dojrzałość płciową osiągają dopiero w trzecim roku życia. To najbliższe spokrewnione z ptasznikami pająki w Polsce.

Drugim ciekawym pająkiem muraw jest **poskocz krasny**. Jak sama nazwa wskazuje jest to gatunek o intensywnym ubarwieniu. Samce są czarno-czerwone z białymi elementami. Charakterystyczny jest odwłok tego gatunku - jaskrawo czerwony z czterema czarnymi plamami. Poskocz, podobnie jak gryziel, kopie nory i u ich wylotu buduje pajęczynę, która służy do chwytania ofiar. Podobnie jak gatunek poprzedni poskocz jest długowieczny.

Drugą ciekawą i raczej nie kojarzoną z tego typu siedliskami grupą zwierząt występującą na murawach są mięczaki. Te wrażliwe na suszę stworzenia doskonale przystosowały się do życia w trudnych warunkach. Przykładem może być bardzo rzadki i chroniony w Polsce – **ślimak żeberkowany**, który nad dolną Odrą ma swój główny rejon występowania w kraju. Niewielkich rozmiarów mięczak o okrągławej, bocznie spłaszczonej muszli z charakterystycznymi poprzecznymi „zeberkami”, prowadzi skryty i mało aktywny tryb życia. Dzień spędza zagrzebany w ziemi, większą aktywność wykazuje jedynie w nocy i bezpośrednio po deszczu. O świcie aktywność ślimaków maleje, a już przed południem osobniki przyłączone do roślin łatwo odpadają i wraz z osobnikami pozostającymi na powierzchni ziemi zagrzebują się.

Wymienione wyżej gatunki, jak również wiele innych bezkręgowców związanych z murawami jest silnie zagrożonych w wyniku zarastania tych środowisk oraz przekształcania ich w tereny uprawne lub leśne. Z tego względu Klub Przyrodników wspólnie z Nadleśnictwem Mieszkowice chroni znane stanowiska muraw kserotermicznych w rejonie Dolnej Odry by stworzyć dobre warunki do rozwoju rzadkiej flory i fauny kserotermicznej.

Wałkówka trójzębna (*Chondrula tridens*)

Poskocz krasny (*Eresus cinnaberinus*)

Ślimak żeberkowany (*Helicopsis striata*)

